

## Folketingets Forhandlinger. (321.)

5121 23. Marts 1899: 2. Beh. af Lovf. om Toldafgifterne m. m. 5122

Fagmandens Tal kunne være lige saa rigtige som min Modstanders. Skal Sagen undersøges, bør den undersøges fordomsfrit, saa at man kommer til et Resultat, hvoraf man kan drage gyldige, endelige Slutninger. Saa manglede det ærede Medlem for Fredensborg det logiske i min Benyttelse af den stockholmske Statistik. Ja, mine Herrer, jeg mener, at min Logik er uangribelig, men hvad har da min Modstander anført? Han har gengivet en Statistik for Udviklingen, efter at det protektionistiske System i 1888 blev udvidet i Sverige. Denne Statistik omfatter alle Haandværksfag, baade beskyttede og ubeskyttede, og saa mener det ærede Medlem for Fredensborg, at det er logisk at benytte disse blandede Tal, der ikke give ringeste Oplysning om *det toldbeskyttede* Haandværk i Modsætning til dem, jeg anførte. Paa de af mig anførte forskellige Data har jeg baseret den Overbevisning — og det er for Resten en Kendsgerning, som foreligger — at det protektionistiske System hverken før eller efter 1888 har formaaget at hindre den stærke Tilbagegang i de toldbeskyttede Haandværkeres Antal. Jeg indrømmer, at der mangler Oplysning om, hvor stor Tilbagegangen har været i Sverige inden 1888, og hvor stor den har været efter 1888, men jeg mener, at naar denne Tilbagegang har været saa forfærdende i sin Helhed, saa have Protektionisterne her i Danmark daarlig Grund under Fødderne, naar de anbefale os det samme System for at støtte vort danske Haandværk. Det burde være klart for ethvert tænkende Menneske, at naar Storindustrien faar en høj Beskyttelse i et lille Land, vil den kaste hele sin Produktion ud over det lille indenlandske Marked. Jo større Beskyttelsen er, desto mere vil Storindustrien være fristet til at kaste sin Produktion over paa det lokale Marked, fordi den der faar højere Priser. For at skabe en Eksportforretning, maa man i det lille Land nedsætte Toldbeskyttelsen, indtil man nærmer sig de Priser, der gælde paa Verdensmarkedet. Man sætter gennem en høj Toldbeskyttelse i et lille Land ligefrem Præmie paa at faa det selvstændige mindre Haandværk ødelagt saa hurtigt som muligt af den indenlandske Storindustri,

fordi de samme Kunder, som det mindre, selvstændige Haandværk kunde have forsynet med Varer, uafsladelig blive overdængede fra Storindustriens Side. Dette gælder ogsaa om Skotøjsfabrikkerne, der ville fylde det lokale Marked, saa længe der i det hele taget er et Par Fodtøj til sælge i Inlandet. Deraf følger med logisk Konsekvens, at Beskyttelsen paa Industrien i et lille Land overskærer Livstraaden for det mindre, selvstændige Haandværk. Det ærede Medlem for Fredensborg har ingenlunde i sine Bestræbelser for at forsvare en fraværende fordelt Sol og Vind paa en Maade, han kan forsvare, naar han senere ser en Fremstilling af hele Sagen. Jeg har allerede sagt, at jeg skal imødegaa Angrebet, og at Tingets Medlemmer skulle komme i Besiddelse af min Imødegaaelse. Saa kommer jeg endnu til et Punkt. I alle disse Angreb paa mig, i alt, hvad der er sagt her i Tinget, har jeg forgæves søgt efter et eneste Argument, et eneste Bevis for, at Toldbeskyttelsen skulde have bidraget til at bevare det toldbeskyttede Haandværk, og det er dog dette Punkt, der er afgørende for det foreliggende Spørgsmaal. Hvis de Herrer ville gennemlæse de af mig her omtalte Bladangreb, ville de finde, at det er rent personlige Overfald paa mig, men der er ikke et eneste klart Bevis, ikke et eneste logisk Argument i Favn af den Betragtning, at hverken den gamle moderate eller den forøgede Toldbeskyttelse skulde have gavnet det mindre Haandværk. Tværtimod, der er Beviser i den stik modsatte Retning. Jeg skal dernæst gøre et Par Bemærkninger til den højtærede Ministers Udtalelser. Der blev her i Tinget indgaaet et Kompromis i 1897 mellem Medlemmer af Tingets forskellige Grupper, lige fra Socialdemokraterne og over til Højre. Det er første Gang siden 1863, at en saadan Overenskomst er naaet; det er første Gang, en saadan Overenskomst i alle væsentlige Punkter er bleven tiltraadt af Regeringen. Jeg mente, at hvis der nogen Sinde fra Landstinget, der saa ofte har beklaget sig over dette Tings ensidige Standpunkt, havde været Anledning til at takke Folketinget for den forsonlige Maade, hvorpaa vi have behandlet Toldloven, dette gamle Stridsspørgs-